

Izba za razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1.50. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasi jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 812,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

VLADA TRDNO STOJI — — —

LDU Belgrad, 7. marca. Med
vlado in muslimani je bil izvoljen
poseben odsek, ki ima nalogo, na-
daljevati pogajanja in najti način,
kako priti do sporazuma v spornih
vprašanjih, zlasti glede agrarne re-
forme.

Vlada prihaja s svojo »večino«
toliko globlje v zagato, kolikor bolj
se bliža zasedanje plenuma konsti-
tuante.

RADIČEVA KONSTITUANTA.

LDU Zagreb, 7. marca. Včeraj
je Radičeva stranka zaključila ožjo
konferenco svojih poslancev. Na
konferenci so pretresali ustavni na-
črt, ki ga je sestavil poseben odsek
kluba. V soboto se je glede načrta
vršila generalna, a v nedeljo spe-
cialna debata.

Iz tega poročila je razvidno, da
zborujeta v naši državi dve konsti-
tuanti. Ena v Belgradu, druga pa, ki
se sama skromno imenuje »konfe-
renc«, zboruje pod Radičevim vod-
stvom v Zagrebu.

Iz ustavotvornega odbora.

LDU Belgrad, 5. marca. 26. sejo
ustavnega odbora odprl predsednik
dr. Momčilo Ninčič ob 9.30 in pred-
laga, naj se pri čl. 48., čigar razpra-
va je bila odložena, razpravlja o
vsakem stavku posebej, ker vsak
stavek vsebuje po eno odredbo.

Najprej se je nato razpravljalo o
odredbi, ki se glasi: »Ostali uradni-
ki, ako imajo teritorialno pristoi-
nost, ne morejo kandidirati za po-
slanca v okrožju svoje teritorialne
pristojnosti.«

Dr. Ilija Šumenković predlaga na-
slednje izpremembe: »Drugi uradni-
ki, ki vrše javno oblast, ne morejo
kandidirati v volilnem okrožju, kjer
imajo teritorialno pristojnost.« Ta
predlog dr. Šumenkovića se sprejme
z večino glasov.

Nato se glasuje o drugem stavku
čl. 48, ki se sprejme na predlog dr.
Voje Marinkovića v tej redakciji:
»Uradniki, ki so izvoljeni za narodne
poslance, se stavijo na razpoložanje
pristojnemu ministru.«

Nato se preide na zadnji stavek,
ki se glasi: »Aktivni ministri in mi-
nistri na razpoložanju, državni svet-
niki in vseučilišni profesorji lahko
kandidirajo, in če so izvoljeni, ob-
drže svoj naslov.«

Dr. Ilija Šumenković predlaga,
naj bi državni svetniki ne smeli kan-
didirati, najmanj pa se pridržati svoj
svetniški naslov, če so izvoljeni.

Minister za konstituantno Marko
Trifković izjavlja, da nima nič proti
temu, da se sprejme predlog dr. Šu-
menkovića.

Posl. Mihajlo Avramović predla-
ga, naj se vseučilišni profesorji ne
dovolijo kandidirati istotako kakor
tudi državnim svetnikom ne. — Raz-
prava se trikrat prekine. Med omo-
rom se poslanci razgovarjajo, kako
bi se dosegel sporazum. Končno se
sprejme zadnji stavek na predlog
dr. Šumenkovića takole: »Državni
svetniki ne morejo postati narodni
poslanci.«

Dr. Janko Šimrak predlaga tale
dodatek: »Za referendum z ozirom
na svobodno iniciativo volilcev bi
bilo treba 50.000 podpisov volilcev.«
Ta predlog se odkloni z večino gla-
sov.

Končnovaljavna redakcija čl. 48
se glasi: »Politični, finančni in šu-
marski uradniki ter uradniki za ag-
rarno reformo se ne morejo kan-
didirati, razen ako bi bili že leto dni
pred razpisom volitev nehalo biti
uradniki. Drugi uradniki, ki vrše
glavne oblasti, ne morejo kandidi-
rati v volilnem okrožju svoje teri-
torialne pristojnosti. Aktivni mi-
nistri in ministri na razpoložanju, in
vseučilišni profesorji lahko kan-
dirajo. Ako so ti izvoljeni, obdrže
svoj naslov. Uradniki, ki so izvoljeni
za poslance, se stavijo pristojnemu
ministru na razpoložanje.«

Posl. Fehim Kurbegović predla-
ga, naj se razpravljanje o VII. delu,
v katerem se govori o državnih ob-
lasti, preloži, in naj se takoj preide
na naslednji del. — Minister za kon-
stituantno Marko Trifković sprejme
predlog poslanca Kurbegovića. —
Nato se preide na čl. 70.

Posl. Muftija Mahmutović pred-
laga, naj se členu 70 doda tole: »O
družinskih, ženinčnih in nasled-
stvenih zadevah muslimanov rešuje
državna muslimanska šeriatska
sodišča po predpisih hanefiskega
mesheba. Mohamedanci bodo samo-
stojno vodili matično knjigo o po-
rodih in smrti muslimanov in o skle-
panju njihovih zakonov. Knjige in
dokumenti naj imajo značaj javnih
dokumentov. — Nato je govoril posl.
Gjonović in za njim poslanci Kurbe-
gović, dr. Ivan Pavičič, Mihajlo
Avramović, Rajčič, dr. Voja Marink-
ović, minister Marko Trifković in
posl. Korkut. Nato se je razpravlja-
nje o čl. 70 odgodilo in se pričelo
razpravljati o čl. 71, ki govori o ka-
sacijskih sodiščih. Ta člen se sprej-
me soglasno v nastopni redakciji:

»Za vsa kraljevina obstoji eno
kasacijsko sodišče s sedežem v Za-
grebu. Kasacijsko sodišče je pri-
stojno tudi za presojanje spornih
vprašanj o pristojnosti med upravnimi,
civilnimi in vojaškimi oblastmi.
Ravnatoko je pristojno za presojanje
o pristojnosti med upravnimi in
rednimi sodišči.«

Nato se preide na čl. 72, ki govo-
ri o obstoječih kasacijskih in apela-
cijskih sodiščih in na čl. 73 o stalno-
sti in o premeščanju ter upokojevanju
kasacijskih sodnikov. Oba člena
se sprejmeta. Čl. 72 ima tole redak-
cijo:

»Postavljanje kasacijskih in ape-
lacijskih sodišč in imenovanje pre-
sednika prvostopenjskega sodišča se
vrši na kraljev ukaz na predlog pra-
vosodnega ministrstva. Imenujejo se
za ta mesta osebe izmed kandidatov,
katere voli volilna skupina, ki je
določena po zakonu.«

Prvi stavek čl. 73 se glasi:

»Vsa sodišča so stalna. Sodnik ne
more izgubiti svojega naslova, niti
se mu ne more iz kateregakoli raz-
loga ukiniti njegova dolžnost proti
njegovi volji brez razsodbe rednega
sodišča ali disciplinarne razsodbe
kasacijskega sodišča. Sodnik se ne
more tožiti za svoje razsodbe, ne da
bi bilo poprej to dovolilo apelacijsko
sodišče. Za člane višjega sodišča
daje to odobrenje kasacijsko sodi-
šče.«

Drugi stavek tega člena, ki je bil
odklonjen, se glasi: »Sodnik more
biti premeščen samo, če sam hoče,
kar velja tudi za primer imenovanja
v višji položaj.« — Tretji stavek se
je sprejel z izpremembo socialno-
demokratskega poslanca Divca v
teje redakciji:

»Sodnik more ostati v službi do
svoje 65. leta, predsednik kasacijs-
kih in apelacijskih sodišč pa do
konca svojega 70. leta. Pred tem
časom se morejo upokojiti samo na
svojo izrecno pismeno prošnjo ali
pa, če so telesno ali duševno tako
oholeli, da ne morejo več vršiti svo-
jih dolžnosti. Odlok o upokojevanju za
ta poseben primer izda kasacijsko
sodišče.«

Posl. Avramović predlaga dva
nova stavka, od katerih prvi zahteva,
naj postanejo vojaška sodišča
pristojna za razsojanje vseh zadev

vojaškega značaja. Ti prestopki in
kazni naj se vstavijo v poseben za-
kon. Vse ostale prestopke vojakov,
podčastnikov in častnikov razsoja
redno sodišče. Poslanec zahteva tu-
di, naj duhovna sodišča razsojajo
vse spore in prestopke čisto duhov-
ne narave na podlagi posebnega za-
kona. Zakonske spore naj sodijo
redna sodišča.

Minister za konstituantno izjavlja,
da ne more nobenega od teh predlo-
gov sprejeti. Z glasovanjem odseka
se prvi predlog odkloni, drugi pa se
odgodi do prihodnje seje. Seja se
zaključuje ob 12.45.

LDU Belgrad, 7. marca. Na da-
našnji seji ustavnega odbora so raz-
pravljali o davčni moči, državnem
imetu ter o načinu ureditve državnih
posestev, monopolov, rudnikov
in rudninskih voda. Sprejet je bil
sklep, da mora biti vse to last drža-
ve. Nato so prešli na razpravljanje
o 10. oddelku ustavnega načrta, ki
se tiče vojske.

Nova nevarnost!

LDU Washington, 7. marca. Na
banketu ameriškega mornariškega
društva se je novi državni tajnik za
mornarico zavezal za povečanje
ameriške mornarice, dokler ne dose-
že števila angleške mornarice.

O velikem pomenu politične na-
petosti med Anglijo in Ameriko bo-
mo razpravljali v eni prihodnjih šte-
vil.

Lenin o položaju na vzhodu.

LDU Helsinfor, 7. marca. Po
semkaj došli poročilih je Lenin v
plenumu moskovskih sovjetov dne
1. marca podal kratek pregled o
mednarodnem položaju. Lenin je
oznčil konferenco, ki se vrši v Mo-
skvi z delegati Turčije, kot zelo va-
žen faktor za mednarodni položaj.
Konferenca dokazuje vpliv sovjetov
na narode vzhoda, ki jih zatira ka-
pitalizem.

Glede mirovne pogodbe s Poljs-
ko obstoji upanje, da se bo ta po-
godba kmalu podpisala. Koncesije,
ki so se dale poljski meščanski vla-
di, so potrebne, da se prepreči in-
trige imperialistov antante proti
sklepu miru. Naloga sovjetske vlade
je, da po vzpostavitvi sovjetske ob-
lasti v Tiflisu naredi mir med po-
sameznimi narodi Kavkaza.

Lenin je obširno govoril o pre-
hranjevalnih težkočah in o težkočah
glede dobave kuriva, ki so se kljub
pričakovaniemu poboljšanju povečale.
Ako je sedaj prehranjevalna kri-
za, je to v zvezi s tem, da so se mo-
či precejševale in da se ni računalo
z zalogami in dohodki. Izrazil je na-
do, da se bodo te težkoče kmalu od-
pravile.

Stanje v Rusiji.

A. Kaj pravijo Rusi?

LDU Moskva, 7. marca. (Brez-
žično.) Prevratni polzku revolucio-
narnih častnikov pod vodstvom ka-
petana Burgona in generala Kozlov-
skega, katerima se je posrečilo po-
vzročiti v Kronstadtu med posadko
vojne ladje »Petrovavlovsk« upor,
se bliža svojemu koncu. Nevarnosti
za Kronstadt ni, ker obvlada prista-
nišče utrdba Krasnaja Gorka, čije
posadke je ostala zvesta vladi. Upor
so povzročili francoski agentje.

LDU Moskva, 7. marca. (Brez-
žično.) Po izpovedih ubeglih kron-
stadtskih mornarjev so uporniki v
stiskah, ker primanjkuje živil. Ka-
kor se govori, se je že velik del
upornih mornarjev udal. Iz Finske
je dospelo v Kronstadt precej belih
gardistov, ki hujskajo upornike.

LDU Moskva, 7. marca. (Brez-
žično.) Vlada je odredila, da se

vzpostavijo revolucijska sodišča v
Kronstadtu. Posebna publikacija od-
reja, naj se takoj usmrte vse osebe,
ki so dvignile orožje zoper sovjetsko
vlado.

LDU Stockholm, 6. marca. Ka-
kor poroča Finska Notisbyran, je
Petrograd v rokah sovjetske vlade.
Čete, ki so bile odposlane v Petro-
grad, pa niso zanesljive. Kakor se
doznava iz dobro poučenega vira,
vodi Sinovjev operacije proti upor-
nikom. Štirje odposlanci, ki so bili v
četrtak odposlani v svrhu pogajanj
iz Kronstadta v Petrograd, so bili
aretirani.

B. Kaj pravijo drugi?

LDU London, 7. marca. (Brez-
žično.) Iz Helsinfora se brzojavlja,
da sta Petrograd in Moskva v rokah
upornikov. Rusko-romunska meja je
zaradi ustaje v Odesi zaprta. V Sibi-
riji koraka general Semenov s 25.000
kozaki, v guberniji Voroneš pa ge-
neral Antonov s 5000 kmeti proti
sovjetski vladi. Posadka petrograd-
skih ladij in ladjedelnic je prešla k
upornikom. Sovjetska vlada je izja-
vila, da stoji voditelj kronstadtskih
revolucionarjev general Kozlovski
zunaj zakona. V Petrogradu so baje
proglasili obsedno stanje. V Kron-
stadtu vlada revolucionarna vlada
Kozlovskega. Moskovska vlada je
iz Moskve pobegnila v Novgorod.

LDU Varšava, 7. marca. (Brez-
žično.) Spor med Trockim in Lje-
nimom se vidno poostreje. Pogajanja
s kronstadtskimi uporniki so se izja-
lcvila, ker ti zahtevajo kot prvi po-
goj, da odstopi sovjetska vlada. Rde-
če čete prestopajo k ustašem.

Londonska konferenca.

LDU Pariz, 7. marca. »Agence
Havas« javlja iz Londona ob 2.15
popoldne: Zavezniki, ki so se prava-
kar sestali, se strinjajo v tem, da so
nemški pogoji nesprejemljivi. Mi-
nistru dr. Simonsu, ki bo te predlo-
ge predložil s kratko razlaskitvijo,
bodo odgovorili s formelno odklonit-
vijo. Sankcije se bodo takoj uvelja-
vile, zlasti zasedba Düsseldorfa.
Francoski ministri predsednik Bri-
and odpotuje iz Londona najbrže v
torek.

LDU Pariz, 7. marca. (Agence
Havas.) »Echo de Pariz« javlja iz
Londona: Vsed razgovora med
maršalom Wilsonom in Fochem je
pripravljen angleška divizija, da
vkoraka v Porenje. Ta divizija je že
v vojnem stanju in ji bo poveljeval
general Caven. Tudi angleško bro-
dovje je pripravljeno, ako bi zavez-
niki sklenili, da povečajo pritisk na
Nemčijo z odredbami na morju.

LDU, 7. marca. (Wolf.) »Frank-
furter Zeitung« priobči nastopno
brzojavko iz Pariza: Tu se razširja
nastopna vest: Ko se je popoldne
ob štirih seja nadaljevala, je Lloyd
George sporočil, da so sprico tona
dr. Simonsovega ekspozija zavezni-
ki sklenili, konferenco prekiniti. Ka-

Čudna demokratija.

Mi živimo v demokratični dobi,
t. j. v dobi v kateri vlada ljudstvo
(ali vsaj imelo bi vladati). Kdor je
polnopraven državljan, ima po de-
mokratičnih principih pravico — po
nekih teorijah celo dolžnost — da
sododločuje pri ustvarjanju državne
volje. Ker pa vsled velike razsežno-
sti modernih držav ne morejo priti
vsi državljani istočasno na en pro-
stor, kjer bi osebno z glasovanjem si
»volili vero in postavili«, zato se je
polagoma uveljavil tkzv. represen-
tativni parlamentarni sistem, ki ob-
stoji v tem, da posamezni volilci iz-
beru svojega zastopnika (poslanca),
kateremu dajo naročilo (mandat), da
izraža in uveljavlja na zboru poslan-
cev (v parlamentu) njihovo voljo v
njihovem imenu. Poslanec je repre-

Mi smo nam došla poročila na-
lašč tako razdelili, da vsak pameten
človek lahko vidi na prvi hip, kje je
resnica in kje je laž.

Mi nimamo naloge braniti komu-
nistov, tudi ruskih ne. Ampak navad-
no poštenje zahteva, da povemo to,
kar smatramo za pravo.

Mi smatramo za pravo, da nagla-
simo, da se nam zdi moskovska vest
o francoskih agentih, ki netijo upor
med mornarji v Kronstadtu, jako ve-
rodostojna.

To pa iz dveh vzrokov:

1. V Londonu zboruje sedaj kon-
ferenca, ki ima nalogo, da Nemčijo
prisili, naj plača bajeslovno odškod-
nino. Ker pa Francozje čisto pravilno
slutijo, da stoji za nemškim hrptom
Rusija z vso svojo nepremagljivo
močjo, zato poskušajo baš v trenot-
ku, ko so šli nemški delegati v Lon-
don, razširiti po celem svetu svoje
izmišljotine o »uporu« v Rusiji, z
očitim namenom, da bi eventualno
tudi Nemci verjeli tej bajki in da se
na ta način zmanjša nemška odpor-
na moč proti prefranim zahtevam
francoskih kapitalistov.

2. Na drugi strani pa žele Fran-
cozje vcepiti vero v »upor« v Rusiji
vsem prebivalcem tistih držav, na
katere se vedno reslektirajo, da bodo
pusstile gnati svoje sinove v rusko
mesnico za francoski kapital.

To pa, kar javljajo Poljaki (=
Francozje) iz »Avršave«, je pa taka
prismodarija, da zasluži naravnost
premiro za neumnost, kdor takim
čencam verjame.

zenske odredbe stopijo takoj v ve-
ljavo. Osemndnevni rok, ki ga je za-
hteval dr. Simons, je bil tudi zavrnjen.
Ministriški predsednik Briand se vr-
ne jutri v Pariz.

LDU Pariz, 7. marca. (DunKU.)
Agence Havas javlja iz Londona: V
današnji dopoldanski seji konferen-
ce je obrazložil dr. Simons od Nem-
čije predloženi provizorični aranž-
ma, ki naj velja pet let. Seja je bila
preložena na pol sedemnajstih. Ne-
gativna odločitev zaveznikov je bila
ojačena po izjavah dr. Simonsa
glede odgovornosti in sankcij. Od dr.
Simonsa naprošeni osemndnevni rok
je bil zavrnjen.

LDU London, 7. marca. (Brez-
žično.) »Daily Chronicle« poroča o
sestanku dr. Simonsa s ministriški
predsedniki antante, da je skušal dr.
Simons dokazati, da pomenjajo pa-
riške določbe propad Nemčije. Nato
je predlagal, naj se sprejmejo nem-
ške delovne sile za vzpostavitev
Severne Francije. Lloyd George je
izjavil, da izjavljanje dr. Simonsa pri
najboljši volji ne morejo veljati za
nove predloge, obljubil pa je, da jih
bo dal proučevati po strokovnjakih
z obeh strani.

zentant ne svoje volje, ampak volje
svojih volilcev.

Suvereno ljudstvo je tvorec su-
verene narodne volje in državne vo-
lje. To je osnovni demokratiški prin-
cip. Zato pa ima ljudstvo tudi polno
pravico, da poveri izražanje svoje
volje v državah z reprezentativnim
sistemom tistemu, komur hoče ozi-
roma komur najbolj zaupa. Z drugi-
mi besedami: Kakor uživa vsak po-
nopraven državljan neomejeno pra-
vico soddoločevanja pri tvorbi dr-
žavne volje (aktivna volilna pravi-
ca), tako uživa tudi pravico, da mu
more suvereno ljudstvo poveriti za-
stopstvo izražanja svoje politične
volje (pasivna volilna pravica). Z
drugimi besedami: Vsak polnoprav-
en državljan more voliti in more
biti izvoljen. Tudi to je osnoven de-
mokratičen princip.

Sedaj pa pogledimo, kakšna »demokratija« vladala pri nas. V petek so razpravljali naši zakonodavci in ustavotvorci v konstituenti o pasivni volilni pravici uradnikov. Sklenili so sledeče: »Politični, finančni, carinski in uradniški za agrarno reformo ne morejo kandidirati, ako niso eno leto pred razpisom volitev izstopili iz državne službe.«

Kdo in kaj je uradnik? Uradnik je državljani, kakor vsak drugi. Tudi davek plačuje, kakor vsak drugi. Zato mora imeti tudi pravico soodločanja kakor vsak drugi in pa pravico biti voljen, ako mu ljudstvo zaupa.

Te osnovne državljanske pravice je uradnikom v naši državi konstituenta znatno omejila in sicer v prvi vrsti tistim, o katerih domneva, da bi mogli vsled svoje uradne moči na ljudstvo »vplivati« s kakimi posebnimi dobrotami, da si pridobijo naklonjenost ljudstva. Ker pa v upravno urejeni državni uradnik proti ljudstvu ne sme in ne more postopati drugače, kakor predpisuje zakon, zato je v omejitvi pasivne volilne pravice za nekatere uradniške kategorije ob enem izrečeno, da je naša uprava za nič, da so uradniki zaupanja ne vredni in da država nima moči, da bi uvedla potrebno kontrolo nad uradnim aparatom! Ali ni tako priznanje nebeško?

To omenjamo pa le mimogrede, ker cilj tega članka ni, da branimo

uradnike, ampak da pokažemo, kako se izvajajo demokratični principi v tisti skupščini, katere naloga bi bila, da nam da demokratično ustavo!

Druga ravno tako lepa demokratična določba pa pravi: »— — — poslanec ne more nikoli dati in tudi oni od nikogar in nikoli sprejeti kakoršnihkoli zahtev ali obveznih navodil.«

Zgoraj smo na kratko pojasnili bistvo reprezentativnega sistema. Sedaj pa primerjajte citirano določbo naših ustavotvorcev s bistvom reprezentativnega sistema! Kar je sklenila konstituenta glede poslanske »svobode«, to se da imenovati kvečjemu svoboda in pravica na laž. Z demokratičnimi principi pa ta določba nima ničesar opraviti.

Volilci dajo poslancu mandat, da izraža njihovo voljo, ne dajo mu pa mandata, naj po izvolitvi počne, kar hoče! Pravo soodločanja v državi je osebno pravo vsakega državljanina in kakor se ne more državljan odreči svojim osebnim dolžnostim, se tudi ne more odreči svojim pravicam, ampak on lahko samo pooblasti koga drugega, komur zaupa (= poslanca), da ga zastopa, in nič več!

Iz navedenih primerov pa lahko uvidi vsak, kakšne »demokratične« principe poznajo naši ustavotvorci! Čudna demokratija je to!

Vprašanje

na okrožni agrarni urad v Mariboru, oziroma na agrarno ravnanstvo v Ljubljani.

Minuli teden je podal »Napreje« sliko o položaju lesnega delavstva v Mislinjah v članku: »Gospod pl. Perger in njegovi sužnji«. Nočemo ponavljati stvari, o katerih morate biti sami dobro poučeni, če veste, vršite svojo službo. Zato vprašamo okrožni agrarni urad v Mariboru oz. agrarno ravnanstvo v Ljubljani, kaj sta ukrepla, da se odpravijo nevarnosti stanja.

Vedno ste v izjavah zatirali, da ste z nami istega mnenja o uporabi sredstev za odpravo takšnih in slanih razmer, namreč: takojšnja uvedba državne uprave nad

Pergerjevimi veleposlovstvom pod vodstvom poštenega strokovnjaka.

Dnevno dobivamo žalostnejša in resnejša poročila o položaju v Mislinjah, toda agrarni urad iz raznih vzrokov je pustil pl. Pergerju dve leti proste roke. Nič več ne more iti tako dalje.

Gospoda! Če ne izvršite takoj svoje dolžnosti, boste morali nositi sami vso odgovornost za vse morebitne posledice svoje brezbrčnosti. — Vse gre samo do gotove meje!

Volilni red za občinske volitve v Sloveniji.

»Uradni list« št. 20, z dne 26. februarja t. l. je priobčil nov volilni red za občinske volitve v Sloveniji. Ta volilni red je izpremenjena in popolnoma uredba o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji z dne 15. maja 1920. V naslednjem podajamo glavne določbe tega volilnega reda, da morejo sodrugi pravočasno po vseh občinah v Sloveniji izvršiti potrebne predpriprave.

Kdaj bodo volitve?

Po dosedanjih dispozicijah bodo občinske volitve v Sloveniji razpisane sredi tega meseca, vršile pa se bodo v drugi polovici aprila. Volitve morajo biti razpisane 4 tedne prej, predno se vršijo. Razpis mora biti uradno razglašen in v vseh občinah nabit na občinski deski. Da se volitve vrše na nedeljo, tega volilni red ne določa.

Volilni imeniki. — Volilna pravica.

Novi volilni red določa, da se prve (sedanje) občinske volitve izvršijo na podlagi pravočasno volilnih imenikov izza volitev v konstituenti. Novih volilnih imenikov torej ne bodo sestavljali, vsled česar odpade tudi vsakršno reklamacijsko postopanje. Volilni bodo torej le tisti, ki so volilni lanske leto pri volitvah v konstituenti.

Naredba določuje, da sme deželna vlada odrediti sestavo novih volilnih imenikov le v tistih občinah, kjer je v že obstoječem volilnem imeniku vpisanih malo volilcev. Volilni imeniki se bodo seveda sestavili tudi za vse občine, ki so šele pripadle k naši državi in ga še nimajo.

Ker za te prve občinske volitve reklamacijsko postopanje odpade, si bo smel vsak v občinskem uradu ob času, ko bodo volilni imeniki razgrnjeni (kar mora biti na občinski deski naznanjeno) od 9. do 12. ure, v občini, kjer je več kot 2000 prebivalcev, tudi od 3. do 6. ure popoldne, imenik samo ogledati ali prepisati.

Ženska volilna pravica odpade. — Voliti sme le vsak 21 let star moški državljani.

V občinsko zastopstvo sme biti voljen vsak volilec, ki je dovršil 24-to leto. Ne more pa biti voljen duhovnik, aktivni državni in javni zakladni uradnik, poduradnik in sluga. Tudi ne smejo biti voljene osebe, ki so v I. ali II. kolenu sorodstva ali v svaštvu.

Koliko bo občinskih odbornikov?

Občinski odbor bo sestojal v občinah z manj kakor 500 prebivalci iz 10 odbornikov in 10 namestnikov; z manj kakor 2000 prebivalci iz 16 odbornikov in 16 namestnikov; z manj kakor 5000 prebivalci iz 24 odbornikov in 24 namestnikov; z manj kakor 10.000 prebivalci iz 32 odbornikov in 32 namestnikov; z manj kakor 20.000 prebivalci iz 36 odbornikov in 36 namestnikov; z manj kakor 40.000 prebivalci iz 40 odbornikov in 40 namestnikov; s 40.000 ali več prebivalci iz 48 odbornikov in 48 namestnikov. — Merodajno je zadnje ljudsko štetje.

Kandidatne liste.

Občinski odborniki in njih namestniki bodo voljeni po kandidatnih listah strank, oziroma skupin. V to svrhu se morajo kandidatne liste najpozneje v petih dneh potem, ko je potekel rok, ko so bili volilni imeniki razgrnjeni, predložiti pristojnemu okrajnemu glavarstvu ali politični ekspozituri. (V Ljubljani deželni vladi).

Kandidatne liste se morajo vpisati na posebnem obrazcu, ki ga je lahko proti odškodnini dobiti pri županu, pri okrajnem glavarstvu ali pri ljubljanski vladi.

Na kandidatnih listah mora biti vpisanih s polnim imenom, poklicem in bivališčem (tako kakor so zapisana imena v volil. imeniku) toliko kandidatov, kolikor je treba izvoliti občinskih odbornikov in namestnikov.

V razglasu razpisa volitev bo moralo biti na občinski deski tudi naznanjeno, koliko odbornikov in namestnikov bo treba voliti, kakor tudi to, do kdaj se morda predložiti kandidatne liste. Z izvirno kandidatno listo se mora predložiti okrajnemu glavarstvu še toliko prepisov kandidatnih list, na kolikor volilščih se bo v občini volilo.

Kandidatne liste (obrazce kakor omenjeno se dobi pri županu, pri glavarstvu ali pri vladi) morajo biti sestavljene tako-le: Na čelu liste se zapiše ime občine, dan volitve in pa jasna in določna oznaka stranke, ki listo predlaga (n. pr. JSDS in KDZ).

Potem pod I. s tekočimi številkami 1, 2 itd. je treba vpisati imena in priimke, poklice in bivališče kandidatov, ki jih mora biti toliko, kolikor je treba izvoliti občinskih odbornikov. — Potem je pod II. ravnotako

treba vpisati imena vseh namestnikov. Teh kandidatov mora biti tudi toliko, kolikor je izvoliti namestnikov. — Pod imena kandidatov se napiše imeni enega predstavnika in enega namestnika te liste za volilni odbor. Ako je več volilšč v občini, se napiše za vsako volišče ime po enega predstavnika in po enega namestnika liste v volilnem odboru. — Na to se morajo pod vse to svojo-ročno in čitljivo podpisati predlagatelji liste in pa vsi kandidati, z opombo, ki je predpisana v § 16. Na kandidatni listi je treba dalje imenovati izmed podpisancev eno osebo in nje namestnika, katere naj v imenu in po naročilu podpisancev občine, oziroma političnim oblastvom kot pooblaščenega zastopnika. Predstavnik list smejo biti le volilci v določeni občini. — Če bi kandidatne liste ne bile v redu, bo okrajno glavarstvo predlagatelje liste v roku treh dni po vložitvi liste obvestilo o tem z navedbo vzrokov in predlagatelji bodo morali tekom treh dni kandidatno listo popraviti, ker sicer bi bila lista potem neveljavna.

Kdo bo vodil volitve?

Volitve bo vodil posebni volilni odbor, ki bo sestavljen iz župana (ali enega občinskega svetovaleca) kot predsednika, iz enega občinskega odbornika in iz po enega predstavnika ali namestnika kandidatnih list (torej tam, kjer bo naša KDZ postavila svojo kandidatno listo, bo v volilnem odboru tudi en predstavnik KDZ ali njegov namestnik). Volilni odbor je odgovoren za to, da se volitev vestno izvrši. Člani volilnega odbora ne smejo takrat, ko volilec voli, vplivati na volilčev glasovanje.

Kako se bo volilo?

S kroglicami, kakor pri volitvah 23. novembra lanskega leta. — V občinah, ki imajo nad 800 volilcev, mora biti več volišč. — Na vsaki skrinjici bodo prilepljene kandidatne liste strank. Katera skrinjica bo pripadala kakšni stranki, to bo določilo okrajno glavarstvo. Volilo se bo na dan volitve neprestano od 8. ure zjutraj do 17. ure zvečer.

Skrutinij.

Volilni odbor napravi takoj po končanih volitvah skrutinijo. Če je bila v občini samo ena kandidatna lista, so izvoljeni kratkoma vsi, ki so na kandidatni listi. Sicer se pa seštejejo glasovi, ki so bili oddani za vsako kandidatno listo. Nato se seštejejo vsi oddani glasovi. Ti se razdele s številom občinskih odbornikov + 1. Če se pri tej delitvi pokaže ostanek, se mora dobljeno število zaokrožiti na prvo večje število; če pa ni ostanka, je dobljeno število treba zvišati za eno. To število je volilno število, s katerim se razdelijo potem števila glasov posameznih kandidatnih list. Tako dobljeno celo število pokaže, koliko občinskih odbornikov pripade posamezni kandidatni listi.

Vezanje kandidatnih list.

Volilni red ima tudi novo določbo, da se lahko kandidatne liste vežejo. Dotično izjavo strank morajo pisмено javiti političnemu oblastvu vsaj 8 dni pred volitvijo njih pooblaščenih zastopnikov. Politična oblast mora to izjavo izročiti po županu (mestnemu magistratu) volilnemu odboru, čim se ta sestane.

Posebne določbe glede volilnih imenikov.

Deželna vlada, pravi volilni red, sme v občinah, kjer je v volilnem imeniku od 28. novembra 1920 vpisanih razmeroma malo volilcev, po svojem lastnem prevladu odrediti, da se občinske volitve izvedejo na podlagi novih volilnih imenikov. V občinah, kjer se bo torej odredila sestava novih volilnih imenikov, bo volilni imenik razporejen tudi v reklamacijsko postopanje. (Ta odredba je zelo važna in vsled tega priporočamo našim organizacijam, da zahtevajo sestavo novih volilnih imenikov v krajih, kjer smatrajo to za potrebno).

O tem, kako naj se naše organizacije pripravijo za občinske volitve, bo naše časopisje še poročalo.

Politične vesti.

Nov podpredsednik ustavnega odbora. Ker je dr. Tomljenovič pedal ostavko na mesto podpredsednika v ustavnem odboru, se bo vršila volitev za novega podpredsednika na današnji seji. Kot na-

resnejši kandidat za to mesto se imenuje Juraj Demetrovič.

Občinske volitve v Beogradu. V nedeljo so se v Beogradu vršile volitve v novo občinsko upravo, ki so se končale tako-le: za radikalno-demokratsko listo je glasovalo 5543, za komunistično 2076, za republikansko 372, in za socialnodemokratsko 650 volilcev. Potemtakem so zmagali demokraci in radikalci. Predsednik občine je postal Dobran Mitrovič, podpredsednik pa Bora Pajević. — Pri zadnjih občinskih volitvah so dobili komunisti večino, toda vlada je komunistični občinski svet svojevoljno razpustila, čeprav so komunisti položili predpisano prisego. Za nas je pa značilno v prvi vrsti dejstvo, da so socialni demokracije to pot dobili 650 glasov, dočim se zadnjih volitev niti udeležili niso, kar je vsekakor lep napredek, ki ga je pripisovati smotrenemu delu socialističnih organizacij. Tudi strokovne organizacije so postale nezadovoljne s političnim kričanjem in hočejo več stvarnega organizacijskega dela.

Za zborovalno svobodo. Ministrstvo notranjih del je odredilo, naj policijske oblasti izročijo sodišču vse tiste osebe, ki motijo zborovanja.

Morala v državi SHS. Pod tem naslovom je priobčil »Hrvat« naslednjo notico: »Ko so v Narodnem predstavništvu razpravljali o volilnem zakonu za konstituenti, je radikalce Pera Jovanoviča predlagal, naj ne more biti poslanec tisti, ki je član ravnanstva kake banke. Ta predlog je bil soglasno sprejet, dasi s kislim obrazom od strani bankokratov. Dalje je zakon določil, da morajo uradniki, ki so izvoljeni poslancem, odpovedati se svoji službi in plači, dokler so poslanci. — Nekateri so to storili, ali še vedno ni tega storil dr. Miroslav Spaljkovič, ki še danes vleče plačo kot poslanik v Rimu, katerega mesta, odkar je poslanik, gotovo ni še niti videl. Seveda vleče plačo v frankih, prav tako kakor njegov sokrivce na londonskem paktu Vesnić ki je kot ministrski predsednik vlekla plačo kot poslanik v Parizu v frankih, dalje plačo ministrskega predsednika z vsemi dokladi, povrh pa še plačo kot poslanec! — Kaj naj pa šele rečemo o Ninčiču, Veljkoviču, Draškoviču in podobnih, ki danes sede v upravnih in nadzorstvenih odborih raznih bank, niti najmanj upoštevajo zakonov, ker zakonit zanje ne veljajo.« — Zalosna »morala«!

Niti tega ne smejo imeti? V Banjaluki je bilo oblastveno, zaprto delavsko konsumno društvo in zaplenjeno mu je bilo vse blago. To postopanje upravičuje vlada s tem, da je bilo društvo — komunistično! — Marsikaj je oblastem dovoljeno, ali kar presega meje, jih presega. Ni Hartijev teror ni dosegal našega! Komunisti bomo vendar pustili živeti, pa naj nam bode za kakršenkoli sovražnik, ali ne. Tako vsaj bi bilo človeško.

Požig v Postojni. Graška »Tagespost« je prinesla v petek vest iz Ljubljane, da so fašisti v Postojni zapalili vsa slovenska poslopja. To vest je ponatila tudi dunajska »Neue Freie Presse«. — Sedaj pa javljajo uradno iz Rima, da so vesti o požigu slovenskih poslopij v Postojni brez vsake podlage in nerazumljive. Pač pa je dejstvo, kakor nam javljajo privatno, v Postojni do malih prask med endomimi domačini in Lahi na dan zasledbe Logateca od strani naših oblastí.

Nevaren grof. Kakor poročajo listi iz Florencia, so pri grofu Karolyju zaplenili dokumentov, med njimi večje število tiskov, ki se nanašajo na buletično poročanje. Odpustovanje grofa Karolyja, ki se nahaja v zaporu, se je zavleklo, ker se večina inozemskih konzulatov brani, vidrati njegov polni list.

Vlastini Tusar, češko-slovaški poslanik v Berlinu, je razničil predsedstvu čl. zbornice, da odlaga svoje mesto.

Nova vlada na Perzijskem je sestavila svoj kabinet. Novo vlado tvorijo kakor smo že poročali, nacionalistični elementi, ki so se uprli proti staremu režimu in ga pognali tje, od koder ni več povratka. Angličem pa bi tudi ne priporočali, da se pokažejo po perzijsku mehki.

Hardingov kabinet je sestavljen iz naslednjih državljanih tajnikov: Zunanje zadeve — Hughes; zakladnica — Mellon; volilna — Weeks; pravica — Danaherty; morarica — Denby; notranje zadeve — Fale; trgovina — Hoover; delo — Davis; poljedelstvo — Wallace. Tisk delovnega urada je postal James David.

Delavski zastopnik Wilson na Anglijskem je bil izvoljen namesto Griffitha, dosedanjega agrarnega ministra, v parlament.

Mary MacArthur, znana angleška ženska organizatorica, soproga pokojnega S. W. C. Andersona, je umrla te dni. Tragično je, da je umrla istega dne, ko še je uresničila njena želja, za katero se je trudila celo življenje, ko se je združila Narodna federacija delavskih žena z Delavsko Unijo.

Zbor španskih socialistov se bo vršil 9. aprila t. l. Obravnaval bo stališče do III. Internacionalne.

V znameniti enotni internacionali. Za kongres ameriške socialistične stranke, ki se bo vršil v juniju v Detroitu, je predlagal odbor socialističnih odposlancev v

Chicago nastopne tri točke: 1. Socialistična stranka v Ameriki naj vpraša III. internacionalo za sprejem na podlagi vseh 21 moskovskih točk; 2. Socialistična stranka v Združenih državah naj obnovi svoje stike s III. internacionalo radi vstopa v taisto, ali s pogodnim sprejemom moskovskih pogojev; 3. Socialistična stranka v Združenih državah naj sodeluje z organizacijo na Dunaju, katere hoče zediniti različne socialistične struje v internacionalo, ki bo pripuščala neodvisnost različnih v njej zedinenih frakcij. — O teh treh točkah torej pade odločitev na velikem kongresu v juniju. Da odnese 3. točka zmago, to smemo že danes sklepati, kolikor poznamo duh med ameriškiimi sodragi.

Organizacijski vestnik.

Iz strok. organizacije.

Brivski pomočniki, pozor! Odborova seja brivskih pomočnikov, ki se je vršila v petek 5. marca 1921, se je sprejela na znanje sklep brivskih mojstrov, da povišajo tarifo za 50%. V zmislu dogovora pripada od poviška 25% pomočnikom, in zahtevajo pomočniki, da se jim odlej pačuje na teden v I. kategoriji 350 K, II. 320 K, III. 280 kron. Obenem je bilo sklenjeno, da se odloži tedenski povišek 25 K, ki so ga mojstri ponudili, ter se počaka sklepa občnega zbora, ki se bo vršil v torek, dne 8. marca ob 8. zvečer v gostilni Košak, Kopljarjeva ulica 11 (Križ). O sklepu občnega zbora bomo javnost obvestili.

Organizacijam stavbinskih delavcev. Podružnice stavbinske organizacije so dobile iz Ljubljane okrožnico, ki so jo izdali zagrebški komunisti, češ, da se stavbinske podružnice razpuste in priključijo komunistični organizaciji v Zagrebu. Opozarjamo, da se zagrebška organizacija zaplenjena in da se stavbinske podružnice ne bodo razpustile, pač pa se bo društvo reorganiziralo, da se tudi v to stroko enkrat spravljajo najprej red. O tem, kam se prikljopi organizacija pa bo sklepalo članstvo, ne pa razni Jareci, Nahitaji in drugi taki tiči in pikici, ki hočejo delavstvo predati propadu. Podružnice obvestimo v kratkem o vseh podrobnosti, da se bodo vedele ravnanj.

Vestnik Svobode.

Podzveza za zaščito dece centrala »Svobode« vabi tem potom vse članice podružnice na sejo, ki se vrši v torek, dne 8. t. m. ob 7. uri zvečer v Nakupovalni zadruzi, Aleksandrova cesta 5. — Na tej seji se bo pojasnilo namen te podzveze in porazgovorilo o delu, ki ga naj v prihodnje vrši. Sodružice glinške, vodmatske, šibenške in ljubljanske podružnice udeležite se zanesljivo in polnoštevilno. — Članice začasnega odbora podzveze za zaščito dece so naslednje sodružice: Bernotova, Golouhova, Prepehlova, Rakovecova, Semanova, Urbančeva in Vidmarjeva.

Dramski odsek podružnice Izboraževalnega društva »Svoboda« iz Trbovelj vprizori v nedeljo, dne 13. marca ob 19. uri v dvorani Narodnega doma v Brezljah ob 8. uri dramatično predstavo »Mati« spisal Meško. Pred in med igro svila godbeni odsek in nastopi pevski zbor omenjene podružnice. — Opozarjamo vse sodruge brezljake oteraja in bližnje krajske stranke na to prireditev. Vse občinstvo se vladno vabi k obilni udeležbi.

Kulturni vestnik.

Repertoar ljubljanske gledališnice se je vsled obolenosti dveh članov znatno spremenil: Drama: Torek, 8. (zaprt). Sreda, 9. »Baika o volku«. (B). Četrtek, 10. »Golgota«. (izven po znižanih cenah), petek, 11. »Razvalina življenja«. (D). Sobota, 12. »Baika o volku«. (C). Nedelja, 13. »Razvalina življenja«. (izven). Ponedeljek, 14. »Baika o volku«. (E). Opera: Torek, 8. »Tosca«. (C). Sreda, 9. »Mignon«. (D). Četrtek, 10. »Od bajke do bajke«. (A). Petek, 11. »Mignon«. Sobota, 12. »Thais«. (E). Nedelja, 13. »Mignon«. (A). Ponedeljek, 14. (zaprt).

Druga številka »Ljubljanskega zvonca« je izšla. V njej nadaljuje dr. Iv. Prijatelj zanimivo znanstveno razpravo, »Duševni profil naših preporodilcev«. Ostala vsebina je naslednja: Pavel Golia: Iz knjige »Pesmi o zlatoliskah«. — Iv. Sorli: Zgodba o nekaterih krščanskih čednostih in nečednostih. — J. Glaser: S. Pohn. — A. Gradnik: O saj ne morem reči t. sedo. — Na Kalmegdanu. — Iv. Zorec: Njena pot. — Dr. Iv. Lah: Prof. Ernest Denis. — J. Samer: Na Krasu. — Dr. K. D.: Sodobna misli o upodabljanju umetnosti. — L. Kuhar: Borba. — Književna poročila. — Kronika. — Nove knjige. — Posamezna številka velja 18 K.

Zrnje, Vsehlina 17. številke mariborskega kulturnega vestnika je sledeča: Zalogi na plesanca plemenite Hasanaginice (Narodna). — A. Družević: Postanek in razvoj oratorije. Razvoj instrumentalne glasbe, Klasiki, Reforma opere. — Anton Ivanovič-Meeger: Milan Ogrizović. — O kritiki. (Po E. Engelu). — Repertoir. — Razno. — Uredništvo naznanja, da dr. P. Strmšek odlaga uredništvo »Zrnja«.

Dnevna kronika.

Strah in groza! Strah in groza — par-
dom »prevratni elementi« se čim dalje bolj
širijo v deželi. Danes smo srečno prišli že
take daleč, da so ne le vsi ljudje, ki imajo
jezik, postali »prevratni elementi«, ampak
tudi, že živali. Ali mislite, da izvira pasja
steklina od česa drugega kakor od pre-
vratnosti? Ti zvesti hišni varuhi z dolgi
jeziki niso stekli, ampak prevratni so, pre-
vratni... Najbolj prevratni elementi med
živalmi so pa kure. Tem zraste na itak
dolgih jezikih še pika, pa ne rdeče — ko-
munistična pika, ampak bela pika, ki je
množično nevarnejša od rdeče. Med vsemi
živalmi so ostali zvesti po stari navadi sa-
mo še tisti štirje psi, ki varujejo stopnišče
tiškega gradiča. Tem je namreč hvar
pozabil viti jezike... Če ne verjamete,
pa si jih ogledite! — V nedeljo zvečer se je
pa znani dobrovoljček predstavil različ-
nim veselim omizjem z besedami: »Jaz sem
Tone Kovač — prevratni element!«

Hiš manjka! Stanovanjska miselnost ne
pončava, temveč raste. Poklicani faktorji
do sedaj niso ničesar pozitivnega podvezeli.
Stanovanjski urad dela samo konfuzijo in
preklada stranke sem in tja kakor mačka
mlode. Novih stanovanj pa iz nič tudi sta-
novanjski urad ne zna delati. Hiš manjka.
Ker pa hiše same ne rastejo, ne preostane
nič drugega, kakor da jih je treba zidati.
Pomladanski dnevi so se začeli. Stavbna
sezona se pričena. Stavbne gibanja pa se
nam obeta letos še manj kakor lani. Kdo
bo pa zidal? Privaten kapitalist ne, ker bi
se mu denar ne rentiral. Več zaslužiti z ve-
rzištvom. Po njih nazorih bi spadal vsak
na Studence ali pa vsaj pod kuratelo, kdor
bi sedaj zidal. Država sama tudi nič
stori in ne bo nič storila, ker je Belgrad
predaleč. Ostane še mestna občina, ki pa
tudi sedaj brezdelno in drži roke in noge
križem kakor orijentalci. Če se jo spomni
na stanovanjsko miselnost, samo zamisli. Po
našem mnenju je občina poklicana, da pre-
vzame inicijativo. Začeti mora večjo akci-
jo, pa takoj. Samoočisti umnevo pa mora
država pomagati. Z brezobrestnimi posojili
in tudi drugače. Čemu pa ima Ljubljana
kar štiri poslance? Torej vzdrani se, ob-
čina Stavbna sezona se začela.

Po ceni se dobe stanovanja v Zagre-
bu, v »Riječi« Stev. 52. čitamo sledeči
oglas: V enakomerno dovršeni zgradbi se ta-
koj odda krasno stanovanje s 3 sobami in
priloki. Cena pet tisoč kron mesečno.
Vnaprej je treba plačati za pet let. — 5000
kron mesečno znesa na leto 60 tisoč kron.
Za pet let torej 300 tisoč kron. Ali ni pa-
metneje, da si tisti, ki ima 300 tisoč kron,
zgradi svojo hišico, ki bo ostala vsaj nje-
gova last, dočim v prvem slučaju nima ne
stanovanja, ne denarja? Take pojave ute-
gnemo doživeti v doglednem času tudi v
Ljubljani, če ne bosta država in občina
pravočasno posegli vmes s smoteno sta-
novanjsko politiko.

Stanovanjska akcija v Splitu. Občinski
svet v Splitu je predložiteljnim sklenil,
da odloži stavbni priizid s tem, da osnu-
je baulni konsorcij v svrhu grajenja hiš.
— Zidajo danes v Belgradu, zidajo v Za-
grebu, zidati hočejo v Splitu. Seveda bo-
do ta stanovanja draga, ampak bodo. Kaj
pa v Sloveniji?

Novi drobci. Kakor razglasa finančna
uprava, se bo tedaj začel izdajati novi dro-
bci. Pri tej priliki opozarjamo, da mogoče
ne bi bilo neumestno, če bi se v prvi vrsti
zamenjale novčnice po 10 kron bodisi v
drobci, ali pa za stare kronске novčnice,
katerih bodo dobile oblasti dovolj na raz-
polago. Desetkronski bankovci so s malimi
tiskanimi že tako raztrgani, da se jih vsak
brani, dočim so 1- in 2-kronske novčnice
porabne vsaj za sile.

»Delavski Dom« na Glincih. Veselo
gibanje je v delavskih vrstah pred vrati
Ljubljane. Glavna Svoboda in njena funk-
cionari ter sodelavci so neprestano na de-
lu, kako bi povzdignili moč in silo delav-

skega ljudstva. Predstava sledi predstavi;
vse so polno obiskane. Sestane sledi se-
stanku, seja seji — v mladih dušah polno
volje in hotenja do dela. Te dni se je pojavila
misel in njej je sledil trden sklep: še
letos postaviti Delavski Dom na Glincih. V
soboto se vrši že ustanovni občni zbor za-
druge, ki naj izvrši misel in sklep. Po-
zdravljamo lepo misel in njene boreče.
Krepko na delo. Uspeh ne bo izostal.

Invalidski zakon za celo državo. Mini-
strstvo za socialno politiko je v glavnem
dovršilo zakonski načrt o invalidih v vsej
državi. V ta zakon se vstavi vse določbe,
ki se tičejo vseh kategorij invalidov, ki
veljajo zanje po superarbitraciji. Ta zakon
se takoj potem, ko se reši vprašanje usta-
ve, predloži ustavotvorni skupščini.

Masarykova 71letnica. Včeraj je obha-
ljal predsednik čehoslovaške republike dr.
Tomo G. Masaryk svoj 71-letni rojstni
dan.

Dar slovenskemu pesniku J. Stritarju.
Deželna vlada je sklenila podariti pesniku
Josipu Stritarju ob njegovi 85letnici častno
darilo v znesku 10.000 K. Obenem je skle-
nila, naprositi ministrstvo za prosveto da
podeli pesniku dosmrtno častno pokojnino.

Občni zbor društva jugoslovenskih no-
vinarjev se vrši v nedeljo 13. t. m. ob de-
setih dopoldne na verandi restavracije
Koškave v Kopitarjevi ulici (Perdan).
Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkci-
onarjev. 2. Odobritev pravil centralnega
udruženja. 3. Odobritev pravičnika sekcije
Ljubljana in spojitve s centralnim udruže-
njem. 4. Volitev odbora sekcije. 5. Službeni-
osti — Ker je za ta občni zbor po sedanjih
pravilih potrebna dvotretninska večina, se
člani pozivajo da se ga polnoštevilno in
točno udeležijo. — Odbor.

Koze v Želenci jani. V hiši Stev. 70 Ze-
lence jame sta se pojavila dva slucaja koz.

Napoved za odmero pristojbinskega
namestka. S 1. januarjem 1921 se je pričelo
osmo desetletje za odmero pristojbin-
skega namestka. V to svrhu se mora vsa
pristojbinska imovina zavezana imovni-
ca na novo napovedati, najkasneje do kon-
ca aprila 1921. pristojbinskemu oddelku fi-
nančnega okrajnega ravateljstva. Ako se
napoved ne predloži pravočasno, je plača-
ti pristojbinski namestek v dvojnem zne-
sku za celo osmo desetletje; tudi se more
zadnik z redovnimi kaznimi prisiliti v
naknadno predložitev predpisane napove-
di: tudi zavezanci, ki so bili dozdaj na-
mestka oproščeni, morajo predložiti napo-
ved in oprositev za osmo desetletje vno-
vič izposlovati. Napoved je napraviti na
posebnih tiskovinah, ki se dobe proti po-
vrnilu nabavnih stroškov pri vseh davčnih
uradih. Vse drugo je razvidno iz naredbe
ministra financ z dne 31. decembra 1920.
Stev. 14.004. Uradni list št. 44, katero je do-
biti pri upravitelju Uradnega lista po obič-
ajni ceni. Prizadeži krogi se v lastnem in-
teresu ponovno opozarjajo, da svoji dol-
žnosti nemudoma zadostijo, ker se poseben
pozivi ne bodo razposiljali.

Kupite invalide znamke. Pošta
uprava je izdala kakor je običajno po ve-
čini znano v korist invalidskemu zakladu
invalidske znamke po 10, 15 in 25 par, ki
se uporabljajo do spodaj označenega roka
tudi za frankovanje pošilk. Prodajajo jih
vsi poštni uradi po dvojni ceni od izkupička
pa je namenjena polovica invalidskemu za-
kladu. — Kupovanje invalidskih znamk je
torej človekoljubno delo. Invalidske znam-
ke so po ceni strokovnjakov pravo mo-
stirsko delo te vrste in bodo imele v filateli-
stičnem svetu veliko vrednost. — V pro-
metu ostanejo samo do 30. aprila t. l.

Vidiranje potnih listov tujim državlja-
nom. Tujim državljanom, če stalno živijo v
naši državi, smejo tuzemske policijske (po-
litne) oblasti vidirati potne liste vedno le
za potovanje iz naše države, ne pa tudi za
povratek v našo državo. Vizum za potova-
nje v našo državo smejo dati samo naši

Ni mu bilo treba več časa, kakor
da je izpil čašo vina in že je bil go-
tov s premišljevanjem. Pokliče krč-
marja in mu reče, naj gre krkat na
njegova vrata, a Rista bo stal zra-
ven njega, da vidita, ali bo odprl.
Rista se medtem ne bo nič oglašil.
Tako sta napravila. Rista gre po
prstih do sobe šte. 3, krčmar pa
pride popolnoma svobodno in potika
na vrata:

»Kdo je?« vpraša pop znotraj.
»Jaz sem, krčmar, ali hočete, da
vam prinesem vode?«

»Nak! Jo imam,« odgovori pop.
»Ali prosim vas, odprite,« pravi
krčmar, »moram vam dati brisačo
in milo.«

»Ni treba,« odgovori pop.
»Prosim vas, odprite! Notri so
ostale copate nekega popotnika, ki
je sinoči prenočeval, pa jih zdaj išče.«

»Ne morem vam odpreti,« odgo-
varja pop, »bom že jaz poiskal co-
pate, pa jih vam prinesem.«

Ko je bil končan ta pogovor, se
Rista in krčmar odstranita od vrat.
Polica Rista je bil resno v skrbeh.

»Dogodek, to je brez sumnje do-
godek,« zamrmra skozi zobe in se

odloči podvzeti vse mere, da bi zve-
del tajnost, ki mora biti gotovo zelo
velika in važna. Stoji na dvorišču,
ali ne bi mogel skozi okno kaj opa-
ziti ali pop je spustil zavese, ter se
ni moglo ničesar videti. Vendar —
zavese so pokrivalo samo spodnje
širne, gornjih pa niso dosegale, in ako
bi stopil na kaj, bi mogel pogledati
v sobo. Rista skliče takoj s krčmar-
jevo pomočjo vso kavarniško slu-
žinčad. Pride dečko iz krčme, pri-
pravi se kravar iz bleva, ki je pri-
šel s seboj vile, navajen, da pride
zmeraj tako oborožen, kjer koli se je
potrebnovala njegova pomoč. »Pride
tudi kuharica, debela in tolsta, pre-
pasana s plavim, zamazanim pred-
pasnikom, pa še sobarica, ostrizena
in nakodrana, s čistim, belim pred-
pasnikom, belimi nogavicami in z
rdečimi copatami na nogah. Nazad-
nje pride še dečko, ki je čistil sve-
tilke, prepasan s polovico vreče
mesto s predpasnikom in smrdeč po
petroleju, kot da je ravnokar zlezal
iz soda.

Rista vsem zagrozi, da molče, in
jim v kratkem polajni, za kaj gre;
nato zapove, naj mu prinese lestvi-

co, ki jo nasloni na zid kraj okna in
sam Rista spleza po njej, pogleda
skozi okno in se stese ves prestra-
šen. Pogleda še enkrat, trikrat se
prikriži in pove z vrha lestvice ra-
dovednim navzočim:

»Čudo, čudo, ki ga še oko ni vi-
delo!«

»Kaj pa je, za boga?« prašajo vsi
od spodaj, stegaje vratove in gle-
dajo v Rista.

Rista zleze čim hitreje z lestve,
pokliče vse na strati, da ne bi vri-
ščali pod popovim oknom, pa jim
tiho, a pomenljivo reče:

»Pop je roditeljski!«

Lahko si mislite, kako je ta vest
delovala na prisotne — kot grom!
Najprej so pozabili govoriti od čuda,
a nato so se zamislili. Krčmar je ta-
koj zamislivo dodal:

»Saj jaz sem opazil na njem po-
rodne bolečine in gotovo ga je ravo-
no takrat napadlo, ko je pobegnil od
mene.«

Sobarica zavili, kot da jo je kdo
vščipnil.

»Bog ga naj kaznuje,« doda, »a
še jutraj mi je namignil, ko je šel
mimo mene. Sram naj ga bo!«

diplomatski in konzularni zastopniki v ino-
zemstvu.

Udruženje vojnih invalidov vdov in si-
rot kraljevine SHS, oblatni odbor Ljub-
ljana za Slovensko ozemlje, protestira proti
gosp. uradni Mariborske straže in vsem
pri tem prizadetim gospodom radi obreko-
vanja in napada na našega člana invalida
Ivana Anderluha, ki je 69% dela nezmožen
in se mu je po preteku 18 mesecev borbe
podelila tobačna zaloga v Šmarju pri Jelšah
brez vsake protekcije in ker je vojni inva-
lid Anderluh tankajšnji domačin. Ker pa
napad izvira iz nevoščljivosti in političnega
nasprotstva in od strani vojnih dobičkar-
jev, bi želeli, da si tisti gospodje temeljito
izprašajo svojo vest, predno napadajo po-
stene vome žrtve.

Vojni invalidi, vdovam in si-
rotam. Oni organizirani člani in članice sod-
nega okraja Ljubljana se v lastnem in-
teresu pozivljajo, da doključno 10. t. m. pisme-
no ali ustmeno prijavijo sledeče podatke:
Številko članske knjižice, natančen naslov
in številko družinskih članov. — Gre za zelo
važno vprašanje. Prijave sprejema pover-
jeništvu splošne organizacije vojnih inva-
lidov, vdov in sirot za Ljubljano in okolico
v Ljubljani, Sempeterska vojašnica vrata št.
3, pritličje levo.

P. t. gledališki abonenti, ki še niso
plačali 10% veselišne takse za prvo pollet-
je tekoče sezone, naj blagovolijo vplačati
isto najkasneje do četrtika 10. t. m. v pisar-
ni administrativnega ravateljstva (oper-
no gledališče), da se izognejo nepotrebnim
potom in sitnostim s strani kr. finančnega
ravateljstva.

Glavni kolodvor v Mariboru in
predprodnja vozovnic. »Balkans, d. d. za
mednarodne transporte v Mariboru je pre-
vezel od ravateljstva južne železnice pred-
prodajo vozovnic za vse proge južne in dr-
žavne železnice. Vozovnice se prodajajo po
normalni ceni. Z ozirom na to, da tujski
promet v Mariboru dnevno narašča in da
vlada pri postajni blaginji vedno velika
gneča, pozdravljamo ta korak novega po-
dejaja, katero je v narodno-gospodarskem
oziru in v prospek tujskega prometa ve-
like važnosti.

Nesreča pri delu. Delavka Trboveljske
premekopne družbe v Zagorju, 37letna
Alejda Vozel si je med delom zlomila des-
no nogo. Prepeljali so jo v ljubljansko bol-
nico.

Smrtno ponesrečje je v noči od 2. na
3. t. m. na celjskem kolodvoru premikac
Franc Kos, stanujoč na ljubljanski cesti
17. Prišel je pod voz s premozgom, ki ga
je povozil Nesrečno je bil takoj mrtel.

Smrtni sari v sled neprevidnosti. Po-
sestnice sina Antona Bošnjaničica iz Stru-
pi Ribnici je njegov brat smrtno obstrdel
z lovsko dvocevko v sled neprevidnosti.
Povsem nezvestnega so ga prepeljali v
ljubljansko bolnico, kjer je med operacijo
umrl.

Dobra prijateljica. V nedeljo jutraj je
odnesla Ana Vrdjan svoji sopotnici želez-
nikovi pleten kovček s peritom in delav-
sko knjižico. Imenovan sta se peljali iz
Zagreba proti Ljubljani. Železnikovi je med
večjo postalo slabo in je zato zaprosila
Vrdjanovo, naj pazi na kovček. Ta ji je
tudi storila. Seveda je bila Železnikova ze-
lo razočarana, ko ji je odleglo in je opazi-
la, da je Vrdjanova med tem že izstopila
in odnesla s seboj tudi njen kovček. Vrdja-
nova je zapustila vlak na ljubljanskem ko-
lodvoru. Oblasti jo zasledujejo.

Velika svota izgubljena. Posestnik
Lah Franc iz Fare št. 19, občina Bloke, je
pri 3. tedni na dolenskem kolodvoru v
Ljubljani izgubil črno usnjato listino, v
kateri se je nahajalo 27.000 K denarja.

Prvo poročilo zasedanje v letu 1921
pri okrobnem sodišču v Celju bo trajalo je
kratk čas. Do sedaj so razpisani sledeči
služaji: 7. 3. Franc in Ivan Horvat, tatvi-
na: Ivan Ferlež tatvina; Radolil Hvalce,
tatvina; 8. 3. Edvard Grab, tatvina; 9. 3.
Štefan Petrovič, umor, golobije in rop.

Papirnat drobci po 25 para (1 kro-
no). Finančno ministrstvo e v Zagrebu na-
ročilo znatno vsoto bankovcev po en četrti
dinarja.

Prebivalstvo Mostarja. Mostar šteje
10.530 prebivalcev. Po veri pripada 4337
pravoslavni, 4079 katoliki, 1847 musliman-
ski, 187 židovski, 20 rimskokatoliški in 19
protestantski in eden je brez konfesije.

Mednarodna profesorjska konferenca.
Koncem aprila bo v Parizu konferenca
srednješkolskih profesorjev. Profesorjsko
društvo kraljevine SHS je dobilo povabilo,
naj se udeležijo konference. Bržkone se je
udeležijo trije profesorji iz Beograda, Zagra-
ba in Ljubljane.

Poonstren pasji kontumac je proglašen
za celjsko okrajno glavarstvo.

Sport.

Ameriška ekspedicija na Delavsko
Olimpado. Organizacija I. del. ekspedicijo
v Čehoslovaško je prevzela sedaj »Slayta
Shipping Corporation« v New Yorku. Ra-
čunajo na udeležbo kakih 400—500 soda-
gov iz nove domovine. Z ekspedicijo pride
tudi nekaj stotin Čehov iz vrst indiferent-
nih. Ladija bo odplula krog 15. maja iz
New Yorka, plula bo v Bremen in odtod se
odpeljejo vsi udeleženci z vlakom II. raz-
reda v Prago. Na ladiji bodo izdajali češki
časopis. Potni stroški iz Amerike do Prage
znašajo za posameznika krog 10.000 Kč.

10. številka »Sporta« je izšla v krasni
opremi, modrem tisku s slikami iz zhusko-
sportnih tekem v Bohinj. Slike potrjujejo
toliko naglašeno divnost in krasoto našega
Bohinja s svojim veličastnim triglavskim
ozadjem in z Bohinjskim jezerom. Vsebinska
listu je: Dve temeljni napaki slov. nogo-
metnega sporta. Pred otvoritvijo koledar-
ske sezone. Glavna skupščina LNP. Pri-
pravljanje se na olimpijado za l. 1924 in
pregled sportnega gibanja. Klub krasni
izdaja je cena listu le 4 K v naročini in je
dolžnost vseh, da list čim bolj podpirajo.
Naroča se pri Upravi lista, Narodni dom.

»Sportna zveza« in Olimpijski podod-
bor Ljubljana imata svojo glavno skupščino
v petek 18. t. m. zvečer in v soboto 19. t.
m. dopoldne. Kraj se pozneje objavi.

Tek na 5476 metrov se je vršil za
udeležbe 79 tekmecev te dni v Brnu. Na
cilj je dospelo 76 tekmecev in od teh jih je
7 prehitelo lanski čas (23 m 21.41 sek.).
Prvi je prišel Voltrafik (Al. Sparta, Pra-
ga) v 20 m. 54.1 sek. po naravnost krasnem
teku. Udeležba občinstva velika.

Gospodarsivo.

— Osnutek naredbe o trgovini z dev-
zami in valutami je izdelalo finančno mi-
niststvo. Od tega osnutka pričakujejo neka-
teri izboljšanje naše domače valute, v re-
sni na je osnutek tak, da dopušča le še
večje kapitalistične špekulacije, od katerih
naj se pač ministristvo nikar ne nadeja iz-
boljšanja valute!

— Apnenec v Silvnicu pri Mariboru.
Na posestvu načelnika Lesnaka v Sil-
nici pri Mariboru je najdena velika ko-
čina izvrstnega apnenca. Do sedaj je
moralo tvornica karbida in dušika v
Dušah dovajati za obrat potreben apne-
nce iz Posavja, deloma celo iz Hercego-
vine, sedaj pa ga bo imela mnogo bližje.
Rudnik bo zvezan s kolodvorom z okzo-
tino železnico.

Dopisi.

Kako se ziorabljajo zakoni. Prejeli smo
in prebrujemo: »Pri nas imamo to nesre-
čo, da se popolnoma nesposobnim ljudem
dajejo razne koncesije, dočim se stare in
izkušene ljudi zaposlavljajo. Res je, da ima-
mo zakone, ki to izrecno prepovedujejo. Ali
kadar se vladajoči kliki gre za to, da svoje
konfidentne nagradi, tedaj do vraga vsi za-
koni! Znano je, kako je klerikalna vlada

klerikalcev lansko leto svoje strankarske
zaupnike z raznimi ugodnostmi obislala.
Slučaj »sekretara« III. razpoda Urške in
mnogo drugih dokazuje, kako si je znala
Brejc-Gosarjeva vlada vzgojiti kader kon-
fidentov. Svojim vzgojenim konfidentom, ki
so za časa lanske železnižarske stavke
spravili toliko nedolžnih žrtv v ječe, pri-
znava take patente in koncesije, katere
dobro izšolan mojster v normalnih razme-
rah komaj dobi. Tako so korumpirani kler-
kalci dali nekemu krojaškemu mojstru pa-
tent oziroma koncesijo, da otvori »Konce-
sionirani učni zavod za prikraševanje.
Najbolj zanimivo je, da so dali koncesijo
človeku, ki nikdar ni bil sposoben in nima
sploh niti en del od v obrtniškem zakonu
predpisanih dokazov, s katerimi bi svojo
zmožnost dokazal, dočim se druge z vsemi
študijami omalovažuje. Ne samo to, da last-
nik koncesije nima potrebnih dokazov tem-
več on se mora celo še danes po skoro de-
setmesečnem obstanu njegovega zavoda,
od drugih mojstrov učiti prikraševanja! To-
rej človek, ki se mora sam šele učiti dobi
koncesijo za podučevanje drugih! Ravno
sedaj, ko o tem pišemo, se dotični lastnik
koncesije uči od nekega drugega mojstra toj
kar bi moral zdaynaj znati, če hoče vzdr-
ževati za krojaško stroko tako pomembni
zavod. Iz tega je jasno razvidno, kako znajo
gotovi vladajoči mogotci izigravati zakone,
in smešiti našo obrt. Ko ne bi tu šlo za
interes in ugled naše obrti, se ne bi na to
niti zmenili. Ali ker se s takim početjem
naša obrt diskreditira, moramo najodloč-
nejše protestirati. Zato pozivljamo deželno
vlado, da pregleda, kdo je dal in na kakli
podlagi z. Feliks Potočnik, krojaškemu
mojstru, to koncesijo, do katere po pred-
pisih nima pravice. Hočemo jasnega odgo-
vora in zahtevamo od deželne vlade, da to
zadevo preišče in odpravi, ker ne dopu-
ščamo, da se naš ugled v oči javnosti trpi.
— Krojaški pomočniki.

Store pri Celju. (Obratnemu rav-
nateljstvu juž. žel.) V postaji Store
pašnje načelnik Kink, katerega ne-
korektno delovanje se je nešteto krat
ožigalo v časopisih. Očitale so se
mu take pregrehe, kakršnih bi kot
načelnik ne smel preslišati, če bi se
čutil nedolžnega. Radovedni smo
kdaj ga bo vsaj obratno ravnatelj-
stvo pozvalo na odgovor, kakor bi
se to zgodilo, če bi se delavca dol-
žilo pregreška. Delavca se na vsako
neosnovano demunciranje tega bri-
talnega načelnika brez preiskave vr-
že enostavno na cesto. Načelniku
Kinku so se med drugim očitala sle-
deče: 1. da je v času stavke navdu-
ševal postajno osebje za štrajk ter
potem one, ki so ga ubogali, pri ob-
ratnem ravnateljstvu ovadil, da so
hujskali med stavko. S to ovadbo se
je hotel pokazati velikega patriotu,
2. da njegovo poročanje obratnemu
ravnateljstvu glede postajnega oseb-
ja ne odgovarja resnici, kajti on so-
vraži in preganja vse one uslužbence
ki mu ne stojijo k obrazu, ne oziirajo
se na njih sposobnost v službi, pred-
nost imajo taki, ki se mu znajo pril-
govati s tem, da opravljajo njemu
privatna dela in osebne usluge, 3.
očitalo se mu je celo, da ne upošte-
va načelnikskih predpisov. Le, kadar
se mu je prav kaj neprijetnega oči-
talo, si je znal pomagati s tem, da je
sisal izjavo, katero so morali usluž-
benci na njegovo zahtevo prepisati
in podpisati. Take izjave se potem
pošljejo obratnemu ravnateljstvu,
katero nedvomno smatra, da so re-
snične in prostovoljno delo uslužben-
cev. Gorje pa onemu uslužbencu, ki
bi ne hotel prirediti take izjave! One-
ga bi ta postojniški »splings« takoj
ovadil pri ravnateljstvu kot hujska-
ča, boljševika i. t. d. Opozorja se
torej obratno ravnateljstvo, naj vza-
me nekoliko tudi pritožbe zoper na-

Store pri Celju. (Obratnemu rav-
nateljstvu juž. žel.) V postaji Store
pašnje načelnik Kink, katerega ne-
korektno delovanje se je nešteto krat
ožigalo v časopisih. Očitale so se
mu take pregrehe, kakršnih bi kot
načelnik ne smel preslišati, če bi se
čutil nedolžnega. Radovedni smo
kdaj ga bo vsaj obratno ravnatelj-
stvo pozvalo na odgovor, kakor bi
se to zgodilo, če bi se delavca dol-
žilo pregreška. Delavca se na vsako
neosnovano demunciranje tega bri-
talnega načelnika brez preiskave vr-
že enostavno na cesto. Načelniku
Kinku so se med drugim očitala sle-
deče: 1. da je v času stavke navdu-
ševal postajno osebje za štrajk ter
potem one, ki so ga ubogali, pri ob-
ratnem ravnateljstvu ovadil, da so
hujskali med stavko. S to ovadbo se
je hotel pokazati velikega patriotu,
2. da njegovo poročanje obratnemu
ravnateljstvu glede postajnega oseb-
ja ne odgovarja resnici, kajti on so-
vraži in preganja vse one uslužbence
ki mu ne stojijo k obrazu, ne oziirajo
se na njih sposobnost v službi, pred-
nost imajo taki, ki se mu znajo pril-
govati s tem, da opravljajo njemu
privatna dela in osebne usluge, 3.
očitalo se mu je celo, da ne upošte-
va načelnikskih predpisov. Le, kadar
se mu je prav kaj neprijetnega oči-
talo, si je znal pomagati s tem, da je
sisal izjavo, katero so morali usluž-
benci na njegovo zahtevo prepisati
in podpisati. Take izjave se potem
pošljejo obratnemu ravnateljstvu,
katero nedvomno smatra, da so re-
snične in prostovoljno delo uslužben-
cev. Gorje pa onemu uslužbencu, ki
bi ne hotel prirediti take izjave! One-
ga bi ta postojniški »splings« takoj
ovadil pri ravnateljstvu kot hujska-
ča, boljševika i. t. d. Opozorja se
torej obratno ravnateljstvo, naj vza-
me nekoliko tudi pritožbe zoper na-

Store pri Celju. (Obratnemu rav-
nateljstvu juž. žel.) V postaji Store
pašnje načelnik Kink, katerega ne-
korektno delovanje se je nešteto krat
ožigalo v časopisih. Očitale so se
mu take pregrehe, kakršnih bi kot
načelnik ne smel preslišati, če bi se
čutil nedolžnega. Radovedni smo
kdaj ga bo vsaj obratno ravnatelj-
stvo pozvalo na odgovor, kakor bi
se to zgodilo, če bi se delavca dol-
žilo pregreška. Delavca se na vsako
neosnovano demunciranje tega bri-
talnega načelnika brez preiskave vr-
že enostavno na cesto. Načelniku
Kinku so se med drugim očitala sle-
deče: 1. da je v času stavke navdu-
ševal postajno osebje za štrajk ter
potem one, ki so ga ubogali, pri ob-
ratnem ravnateljstvu ovadil, da so
hujskali med stavko. S to ovadbo se
je hotel pokazati velikega patriotu,
2. da njegovo poročanje obratnemu
ravnateljstvu glede postajnega oseb-
ja ne odgovarja resnici, kajti on so-
vraži in preganja vse one uslužbence
ki mu ne stojijo k obrazu, ne oziirajo
se na njih sposobnost v službi, pred-
nost imajo taki, ki se mu znajo pril-
govati s tem, da opravljajo njemu
privatna dela in osebne usluge, 3.
očitalo se mu je celo, da ne upošte-
va načelnikskih predpisov. Le, kadar
se mu je prav kaj neprijetnega oči-
talo, si je znal pomagati s tem, da je
sisal izjavo, katero so morali usluž-
benci na njegovo zahtevo prepisati
in podpisati. Take izjave se potem
pošljejo obratnemu ravnateljstvu,
katero nedvomno smatra, da so re-
snične in prostovoljno delo uslužben-
cev. Gorje pa onemu uslužbencu, ki
bi ne hotel prirediti take izjave! One-
ga bi

čelnika Kink-a v pošte. Mož v polni meri zasluži plačila za njegovo delovanje. Ako se to ne zgodi, bo še marsikateri uslužbenec postaje Store zbežal, kot je to storil postajni delavec Glinšek, ker ni mogel več prenašati krivic, s katerimi načelnik Kink pita svoje uslužbence. Naj bi obratno ravnanje postajne razmere pod prejšnjim načelnikom Božvskim vzelo v pregled, in takoj bo jasno, da sedanje razmere tukajšnje postaje kličejo po remediji. Pod prejšnjim načelnikom je bilo v tej postaji vedno vse v najlepšem miru in redu, dočim sedaj postajajo Store pravi »zaklet gradčiči«, katerega se vsako človeško bitje ogiblje. Naj bi prišel k nam postajnačelnik, ki bi ne nosil narodnosti samo na jeziku, temveč da bi znal pokazati narodnost, pravo človekoljubno narodnost tudi v dejanju. To si želimo vsi prebivalci kraja Store.

Kočevje. V nedeljo dne 27. februarja je priredila tukajšnja krajevna politična organizacija JSDS po dolgem času javen shod. Udeležba je bila srednja. Na shodu sta poročala ss. Tomc in Ribič. Značilno pri stvari je to, da so dali tukajšnji »komunisti« nalepiti male letake zadnji dan pred shodom, v katerih pozivljajo komuniste, da naj se ne dajo izvabiti socialpatrijotom na limanice. Sodr. Tomc je to omenil na shodu in se čudil, da se »komunisti« že smatrajo za ptice, ki se dajo vabiti na limanice. Povedal je pa tudi govornik, da krajevni odbor ne bo lovil na limanice marveč bo dobro presodil, koga sprejme v organizacijo. V svojem daljšem govoru je opozoril na bližnje občinske volitve. Opozoril je, da so govorice o skupnem nastopu vseh slovenskih strank (na eni listi nam-

reč) neutemeljene in smešne. Naša stranka bo nastopila sama in kar pridobi, bo imela, če podleže, bo podlegla častno, ne da bi se prodajala. Glede razpusta občinskega zastopa, ki ga je zahteval narodni socialist g. Brandner, kakor je poročala »Jugoslavija«, se nam zdi, da bi bilo ne-spametno pred volitvami jemati zastop ljudem, ki so ga doslej vodili, pa izročiti narodnim socialistom, da bi »delali« volitve tako, kot so jih delali pri volitvi v konstituanto, da so izrekli naše volilce z izgovorom, češ da so Nemci. H koncu je spodbujal s. Ribič navzoče k skupnemu delu ter označil našo stranko kot mednarodno, v kateri imajo prostor zavedni socialisti, ne pa sov-nisti. Ta prvi shod je končal z zadovoljivim uspehom, želimo pa, da se skliče kmalu zopet shod in ako le mogoče, naj poroča na njem kak naš poslanec. Z.

Cvetke iz dr. Ipavčevega vrta.

Za čas bojev na Koroškem spomladi leta 1919 se je precej ropalo od vseh strani. Marsikateri so utrpeli znatno škodo brez vsake najmanjše krivde. Klerikalna država je odposlala neke posebne vrste civilno komisijo na Koroško, ki je imela nalog, ugotoviti vso nastalo škodo. Oškodovanci so bili popolnoma prepričani, da se jim povrne vsa nastala škoda, vsaj tako jim je zagotovila dotična komisija, ki se je bavila s tem nekaj mesecev. Koroška, pod jugoslovansko upravo, je bila razdeljena na dve okrajni glavarstvi, na velikovsko in borovelsko, le par občin so, ne vemo iz kakih razlogov, priključili slovenjegraškemu okr. glavarstvu, katero ni znalo varovati interesov prebivalstva teh občin in s svojo nezmožnostjo tudi ni znalo pridobiti

ljudstva na svojo stran. Smelo trdimo, iz žalostnih izkušenj, da okr. glavar dr. Ipavc ni bil na mestu za vodjo okr. glavarstva v obmejnih krajih, ker se ni znal oziroma ni hotel prilagoditi razmeram. Najboljši dokaz za to je pač to, kako misli preprosto ljudstvo o njem. In ni čudno, da na tak način trpi avtoriteta politične oblasti, katere voditelj se ne zaveda, da je nekaj posredovalec med ljudstvom in vlado pa ne klerikalno in katerega glavna naloga bi morala biti, da gre ljudstvu na roko, v kolikor je to v državnem in ljudskem interesu. Dočim sta ostala dva glavarja v tem oziru vršila boljše svojo nalogo za koroške razmere v vsakem oziru, tako je ni vršil glavar dr. Ipavc za koroške občine, ki so bile njemu podrejene. Ljudstvo čuti danes na lastni koži in obraza oči proti Slovenjgradu brezuspešno, ker zakona ni, da bi se tega krivca prišlo in obsodilo za to, kar je zagrešil; edino le kletev spremelja nezadovoljnost ljudstva. Ko so se omenjene občine zopet priključile k okr. glavarstvu v Osnabi, se je ljudstvo oddaljilo, zavedajoč se, da pod klerikalnim okrajnim glavarstvom slovenjegraškim ni uživalo najmanjših dobrot.

Nečemo se s podrobnostmi početi, ozrli se bomo samo na vojno oškodnino in pokazali tudi krivca, zakaj niso one koroške občine, pod upravo »velesposobnega« in zelo priljubljenega okr. glavarja dr. Ipavca, dobile niti belka. Žalostno je to za našo upravo, da namočajo in lenujejo okr. glavarjem nesposobne ljudi, toda ljudstvo, ki zna misliti s svojo glavo, meni, da dr. Ipavc ni postal okr. glavar radi svojih zmožnosti, temveč po protekciji klerikalnih močev, ki so takrat imeli slučajno deželno vlado v rokah. Vsaj je slovenski javnosti znano, da so klerikalci monopolizirali plebisit zase in tako tudi zafurili za večne čase lepo koroško deželo. Klerikalci so pač spretni agitatorji in politiki pri nezavedni masi, toda za kako ve-

likopotezno politično delo niso zreli, še manj pa sposobni, ker si ne znajo brzdati svojih strankarskih in sebičnih interesov.

Sicer danes ni namen se početi o plebisitu, temveč le o klerikalnem glavarju dr. Ipavcu, da ga spomnimo na njegove dolžnosti, katere mora kot okrajni glavar imeti do njemu podrejenega prebivalstva. Hočemo pa tudi poročati, čeravno nismo študirali za okrajne glavarje, da se bo znal ravnati vbodoče, kajti takdi kozli, kakršne streljajo pod njegovim glavarstvom, prese- zajo že vse meje in priporočati bi bilo, da se ga odveže njegove službe in se ga pošlje še v prakso h kakemu okr. glavarju, ki ne poseduje več v sebi avstrijskega birokratizma in kledeplaziva, da mu vcepi v glavo pojem dolžnosti do podrejenega ljudstva. Da se zna klanjati cerkvenim dostojanstvenikom, to verjamemo, a če ga bo to vzdržalo pokoncu, ne verjamemo. Kaj takega je bilo običajno in v navadi v klerikalni in hlapčevski Avstriji, kar pa v jugoslaviji ne bo; to bi lahko sam tudi izprevidel kljub svoji kratkovidnosti.

Preidemo k stvari: Vojne oškodnino so bile deležne vse občine koroške v območju okr. glavarstva Velikovec in Borovlje ne oziraje se na to, so li te občine ležale v plebisitnem ozemlju ali ne. Oškodovancem se je izplačalo 30 odstotkov vse uaznanjene in po civilni komisiji dognane škode. Le koroške občine v območju okr. glavarstva Slovenjgradec niso dobile niti fička. Kakor smo informirani nima vlada za ta namen potrebnega kreditja, da bi vsaj deloma povrnila škodo, katere se ceni na 6 milijonov kron. Tako vsi vsa zadeva v zrak. Vprašamo pa, kako pride ubogo ljudstvo do tega, da se mu ne izplača v razmerju z ostalimi koroškimi občinami in kdo je kriv temu, da mora ljudstvo trpeti in čakati v negotovosti. Če se je izplačevalo občinam v Mežiški dolini, kjer ni bilo glasovanja, zakaj se ni izplačalo tudi občinam, ki so bile na nesrečo dodeljene slo-

venjegraškemu okr. glavarstvu. Na to vprašanje bi nam znal odgovoriti edino le go-spod glavar dr. Ipavc. Mi smo mnenja, da vsa krivda leži na okr. glavarju dr. Ipavcu in zahtevamo, da se tega gospoda pošliče na odgovor. Apetiramo na naše poslance, da se nekoliko zainteresirajo za tega glavarja in mu pripravijo kako mesto k večjemu kje v Macedoniji, Slovenj- graški okraj je povečini socialističen in zadnji čas je, da se postavi na čelo okr. glavarstva moža, ki bo znal varovati interese ubogega ljudstva, ne pa posameznih kapitalistov, ki se rekrutirajo iz klerikalne stranke. Javnosti bomo dali večkrat priliko, da se bo seznanila z albanskimi raz- merami, ki vladajo v slovenjegraškem okr. glavarstvu. Mirovali ne bomo toliko ča- sa, dokler ne bodo merodajne oblasti iz- pregledale, da imamo glavarja le za neka- tere vrste ljudi. Dr. Ipavcu pa, na svide- nje!

Imate bolečine? V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Felleriev Elza-fluid! Bodele se čudili! 6 dvoinatih ali 2 veliki špeci- alni steklenici 42 K. Državna troša- rna posebel.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerieve Elza-kroglice! 6 škatlic 18 K. Pra- va želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 K. Omot in boštnina posebel a naloceneje. Eu- gen V. Feller. Stubica donia. Elsa trg 252. Hrvatska. A. (2)

Izučenega lončarskega pomočnika in kurača za parni kotel išče gotovelska tovarna za belo- prsteno posode WESELY & DRUG, p. Zalec.

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Splošna ključavničarska in mehanična delavnica se je otvorila.

Sprejema splošna popravila pi- salnih in živalnih strojev, kon- trolnih blagajin itd.

Fr. Lebar & L. Tišler
Jenkova ulica 9.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrdke: Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug pri Sv. Barbari v Haložah.

Več pohištvenih kvalificiranih

mizarjev

sprejme takej „Lesna in kovinarska zadruga“ v Strnišču pri Ptuj.

Tovarna Barva vsakovrstno -- blago.
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Maribor Gosposka ul. 38
Novomesto Glavni trg
Kočevje št. 39.

! Iščemo strojevodje !

Reflektira se samo na take moči, ki so bile zaposlene pri ozkotirnih železnica bagerskih obratov, na dnevnih kopov ali stavbenih obratov. Neoženjeni reflek- tanti naj pošljejo svoje ponudbe

rudniskemu vodstvu v Kočevju.

F. BRUMAT LJUBLJANA
Manufaktura in tkanine.
Mestni trg 25.

Največja zaloga se priporoča za na-
klavirjev in pianin v Ljubljani. kup najboljših instru-
Tvrška J. DOLENC, mentov izvrstnih to-
Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5. varn po najsolidnejših
in nizkih cenah.

Citajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uratnik
Pot k Socijalizmu.

Cena K 2.-

Naroča se v upravi „NAPREJ“.

Ugarska popravilna delavnica.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršujem točno, solidno in po konkuren- nih cenah. Se priporočam odličnim spoštovanjem

Iv. Seliskar, ugarski mojster, Ljubljana,
Pot v Rožno dolino 10.

! Kvaliteta brez konkurence !

Amerikansko
strojno in cilindrovo olje, tovarna mast in mast za vozove tvrdke
STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK

ima zopet na razpolago
GLAVNA ZALOGA A. LAMPRET,
Ljubljana, Nunska ulica 19, Ljubljana.

Nakupovalna zadruga
za konzumne in produktivne zadruge in zavode
F. Z. Z. O. Z.
v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5
priporoča svojim članom
nakup najrazličnejšega blaga!

Priporoča se tvrdka Josip Petelinc,
Večletna garancija. **Ljubljana,**
Sv. Petra nasip št. 7.
Popravila se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga
živalnih strojev v vseh opre- mah, material in izvršba pred-
vojni, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-
Vetelna garancija! steme, igle, olje na drobno in debelo. Vetelna garancija!
Ugodni plačilni pogoji.

Izdatelj: Ivan Murnar. Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.